

Včelařské fórum - o včelách a včelaření

[Včelařské fórum – o včelách a včelaření](#) > [Mendelova společnost pro včelařský výzkum](#) > [Varroatolerantní včela](#) > Variace na oplodňovací stanice

Úplná verze: [Variace na oplodňovací stanice](#)

Prohlížíte si holou variantu vašeho obsahu. [Prohlédněte si úplnou verzi](#) s příslušným formátováním.

Radek Krušina

27.05.2011, 12:35

Původně jsem toto poslal jen e-mailem, ale možná bude vhodnější to dát na fórum, ať se nám nezahlcují e-maily.

Přemýšlel jsem nad nějakou možností nejnižší úrovně zlepšování vlastností na varroatoleranci.

Inspirace oplodňovacími stanicemi v Německu mě přivedla na myšlenku, jak vlastně bez nároku na společné finance sdílet to, co v odolnosti našich včel najdeme.

Jde o to, že Ti z nás, kteří mají v okolí malé zavčelení, by trubci svých včelstev oplodňovali na svých stanovištích matky v oplodňáčcích těch, kdo by si je sami na tato stanoviště dopravili a odvezli zpět.

Na oplátku by na základě údajů o svých matkách poskytovali chovný materiál z nadějných matek pro daná stanoviště k rozchovu.

Chtělo by to pouze dát informace o zavčelení v okolí ostatním a snažit se, aby podíl trubců těchto chovatelů byl v okolí co největší.

Předpokládalo by to asi nechat si vyšetřit svá stanoviště na mor.

Také to navazuje na myšlenku vytvořit přehled vlastností jednotlivých nadějných matek - např v návaznosti na varroamonitoring

Zřejmě by to nemělo až takový rychlý efekt jak ta německá metodika, ale organizačně a finančně by to bylo nenáročné, zodpovědnost by byla na každém, kdo by se zapojil za svá včelstva, a bylo by to velmi svobodné pro všechny, kdo by se zapojili.

Zdá se mi, že by se tím také mohla postupně vytvořit "ohniska" odolnějších stanovišť na území, a až by společnost vyšla z anonymity, mohli by se lehce postupně přidat další v okolí. Také by se tím vytvořila konkurence oficiálnímu chovatelskému úsilí, ignorujícímu odolnost proti roztoči.

Také by možná na těchto stanovištích přirozeně vznikl zdroj matek pro vyšší ligu - inseminaci, pokud by na tato stanoviště byl přísun chovného materiálu od jednotlivých chovatelů, který by byl přirozeně oplodňován na těchto stanovištích dobrými trubci.

Myslíte, že tato myšlenka je použitelná?

Radek Krušina

Ještě reakce Ing. Čermáka z e-mailu:

Moje stanovisko k věci:

Sice je lepší dělat něco než nic. Ale je třeba vždy zvážit/odhadnout možnou efektivnost konání - postupu, metodiky, s využitím toho, co už víme. Očekávané zvyšování VT přes trubce z volného páření má dvě velká úskalí. První - pravděpodobnost spáření matek s "lepšími" trubci, při našem zavčelení je mizivá, volbou méně zavčeleného stanoviště se dá zvýšit, ale uvažme, jestli zvýšení např. z 10% na 15% nám pomůže, zvl. u tak komplikované vlastnosti jako je VT, kterou navíc velmi těžko u jednotlivých včelstev odhalujeme, protože těch genů v populaci je zoufale málo. Druhá věc, co jsem se pokoušel namítat při besedě v Petrušově - trubec parazitovaný kleštíky ve fázi kukly (a proto snad nesoucí geny VT), když to přežije a poletí na trubčí shromaždiště, nepochybně bude mít

mnohem menší šanci spářit se s matkou, protože tam budou zdatnější trubci, kteří parazitování nebyli, efekt by tu byl, kdyby všichni trubci usilující o spáření, byli před tím parazitování - což asi nikdy není, snad jen při extrémně vysokém zamoření včelstva, takže šanci spářit se dostávají ti trubci, kteří shodou okolností (pro "nedostatek" samic ve včelstvu) nebyli parazitování. Může zde být ale ještě ten vliv, že samička se některým larvám vyhýbá a to že souvisí s jejich VT, pak by cesta přes trubce měla určitý efekt, ale o tom se moc neví.

Mnohokrát účinnější cestu vidím přes hodnocení VT celých včelstev, při dobré evidenci jejich původu, a navazující selekcí, připravačováním ověřenými trubci technikou inseminace. Evidence původu matek několik generací je důležitá, protože porovnáváním vlastností (pro nás hlavně VT) u rodičů a potomstva je zásadní. Mám s tím cca 20-leté zkušenosti v malé populaci cca 100 včelstev. V tom je naše metodika dobře vypracovaná. Ne vždy se totiž určitá dobrá vlastnost včelstva projeví i u dcer! Kontrola dědičnosti podle potomstva nebo alespoň podle sester (do doby než mám potomstvo) dává nejlepší selekční pokrok.

Květoslav Čermák

Zdeněk Klíma

30.05.2011, 21:20

Ahoj Radku, já myslím, že to smysl má. Květoslav má samozřejmě pravdu, ale vidím v tom i možný začátek seskupení včelařů - regionálního chovu. Tím, že si budou chovatelé vyměňovat svůj chovný nejlepší materiál se dá určitě mnoho zlepšit nejen v oblasti VT. Já v tom vidím hlavní smysl pro chovatele - chovat si v regionu to, co se osvědčilo a dále chovaný materiál zlepšovat a udržovat - pracovat na včele, která do daného prostředí sedí. Každá snada spojit chovatele v rámci takových chovatelských seskupení je perfektní.

[Včelařské fórum – o včelách a včelaření](#) > [Mendelova společnost pro včelařský výzkum](#) > [Varroatolerantní včela](#) > Variace na oplodňovací stanice